

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.03.0.BİD.0.00.00.02-708.01/1625/5528
Konu : UYAP ve Elektronik İmza

25/11/2009

.....GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
.....BAŞKANLIĞINA
.....CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA
.....BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

Elektronik İmza Kanunu'nun 4 üncü maddesine göre güvenli elektronik imza: "münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin tespitini sağlayan ve imzalanmış elektronik veride, sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan" imza türüdür.

Bu imza; asimetrik şifreleme temeline dayalı kriptografik bir sistem olan, elektronik veriler için gizlilik, bütünlük, inkâr edememe, kimlik doğrulama ve elektronik belgenin düzenlendiği zamanın tespiti işlevlerini yerine getiren bir altyapıyı kullanmaktadır. Güvenli elektronik imzada kimlik tespit etme işlevi, sertifika hizmet sağlayıcıları tarafından güvenli elektronik imza sahibine verilen ve elektronik imzalama işlemi esnasında imza verisine eklenen elektronik sertifika bilgisi ile sağlanmaktadır. Güvenli elektronik imzalı belgenin alıcısı, herkes tarafından ulaşılabilen imza anahtarı sertifikasının kontrolü sayesinde, belgeyi tanzim eden kişinin kimliği hakkında bilgi sahibi olabilmektedir. Güvenli elektronik imza, bir kişi tarafından gönderilen bilgilerin veya verilerin kesinlikle o kişi tarafından gönderildiğini teyit, başkası tarafından gönderilmediğini garanti eder. Dolayısıyla, klasik imzadaki gibi taklit edilme olasılığı da ortadan kalkar. Gönderici göndermediğini, alıcı da almadığını iddia edemez.

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/a ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 14 üncü maddeleri uyarınca **güvenli elektronik imza** el ürünü imza (ıslak imza) ile aynı hukuki değere sahip bulunmakta ve aynı işlevleri yerine getirmektedir.

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinin 2 inci fıkrasında "**Kanunların resmî şekle veya özel bir merasime** tabi tuttuğu hukukî işlemler ile **teminat sözleşmeleri** güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemez." diyerek istisna olarak sayılan işlemler haricinde hukukun her alanında elektronik imza hukuki bir sonuç doğuracak şekilde kullanılabilir.

Güvenli elektronik imzanın hukuki niteliği ve zaman-mekan bağımsız kullanım esnekliğine paralel olarak, UYAP sisteminde de "Güvenli Elektronik İmza" ile kimlik doğrulaması için gerekli altyapı çalışmaları tamamlanmış ve UYAP kapsamında avukatlara, vatandaşlara ve kurumlara münhasır oluşturulan portallar (avukat, vatandaş ve kurum portalları) üzerinden güvenli elektronik imza kullanılarak sisteme giriş yapıp (login olup), her üç kullanıcı grubu için de taraf olunan hukuk mahkemeleri, ceza mahkemeleri, icra daireleri ve idari yargı davalarının bilgilerini, belgelerini inceleyebilme, yeni dava açabilme ve görülmekte olan davalarına güvenli elektronik imzalı evrak eklenmesi gibi önceden adliye binalarına gidilmesini gerektiren işlemlerin de istenilen yerde ve istenilen zamanda elektronik ortamda gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

Yine avukatlara, vekaletnameleri olmayan dosyalar için de PORTAL üzerinden ilgili dosya için hâkiminden inceleme talebinde bulunabilme hakkı tanınmıştır.

Öte yandan cep telefonu aracılığıyla UYAP SMS bilgi sistemine abone olan vatandaş ve avukatlara, taraf oldukları dava ve icra takiplerine ait süreçlerin anında kısa mesaj ile bildirilmesi temin edilmiştir.

Ancak, güvenli elektronik imzalı belgelerin yukarıda açıklanan hukuki niteliğine, UYAP kapsamında yapılan tüm bu çalışmalara ve sağlanan kolaylıklara rağmen, avukat ve vatandaşlarca portallar üzerinden güvenli elektronik imzalı olarak dosyalara gönderilen evrakın UYAP kullanıcılarınca dikkate alınmadığı, ayrıca fiziki olarak evrakın tekrar istendiği, güvenli elektronik imza ile imzalanan evraklarda da ayrıca fiziki kimlik ibrazı istendiği, avukatlar tarafından iletilen dosya inceleme taleplerine olumlu veya olumsuz işlem yapılmadığı, tüm evrakların sistemde hazırlanmadığı veya dışardan gelen ve dosyaya dahil edilen bilgi ve belgelerin taranmaması ve avukatlarca iletilen taleplerin iş yoğunluğu ileri sürülerek taranmaması sebebiyle dosyaların eksik olarak ekrana yansıdığı, portal kullanıcılarının UYAP'tan yeterince yararlanmadığı ve SMS aboneliği olan kişilere sistem tarafından gönderilen mesaj içerikleri ile fiziki dosyalardaki durumun farklı olduğu yönünde çok sayıda şikayet iletilendiği müşahade edilmiş ve bu kapsamda aşağıdaki hususlara riayet edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Bu itibarla;

1- Güvenli elektronik imza ile imzalanarak gönderilmiş belgeler, hukuki olarak el ürünü imza (ıslak imza) ile imzalanmış belge ile aynı nitelikte olduğu için bu nitelikteki belgelerin işlemsiz bırakılmaması, aksi takdirde işlem yapmayan kişilerin fiziki evraka işlem yapmamış gibi sorumlu olacağına bilinmesi,

2- Güvenli elektronik imzalı belgede imza sahibinin resmi kimliğinin elektronik hali olarak nitelendirilebilecek olan Nitelikli Elektronik Sertifikasının mevcut olması ve güvenli elektronik imzalı belgenin kesinlikle bu sertifika sahibince imzalandığının, başkası tarafından imzalanmadığının şüpheye yer olmayacak şekilde sabit oluşu ve el ürünü imzadaki gibi taklit edilme olasılığının ortadan kalkması karşısında, el ürünü imzalı bir kısım belgelerde uygulanan belgeyi ibraz edenin kimliğinin kontrolü ile belgedeki imza sahibi olup olmadığının tespiti ve buna ilişkin şerh düşülmesi işleminin güvenli elektronik imzalı belgeler açısından uygulanamayacağına bilinmesi,

3- Avukatlar tarafından portal üzerinden iletilen dosya inceleme taleplerinin ivedilikle dikkate alınması, konunun 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 46 nci maddesi kapsamında değerlendirilerek olumlu veya olumsuz cevap verilmesi,

4- UYAP Portalları üzerinden elektronik ortamda açılan davalar ilgili tevzi büroları ekranlarına düşmekte olup, bu davalara ait işlemlerin, fiziki olarak açılan davalar gibi devan ettirilmesi ve UYAP sistemi üzerinden ilgili birimlere iletilmesi,

5- Dosyaya sistem dışından gelen tüm dokümanın mutlaka taranarak UYAP'a aktarılması,

6- Dosyalarda yapılan her türlü işlemin sonucu, UYAP SMS Bilgi Sistemi'ne abone olan avukatlar ve dosyanın taraflarına anında kısa mesaj (SMS) gönderilmek suretiyle bildirildiğinden; vatandaşların ve avukatların yargıya olan güveninin sarsılmaması için, UYAP ortamında yapılan işlemlerden farklı olarak fiziki ortamda ayrıca işlem yapılmaması.

7- Şeffaflığın sağlanması ve gereksiz iş yoğunluğunun ortadan kaldırılması için yazı işleri müdürlüğü personeli tarafından; vatandaş ve avukatların, SMS Bilgi Sistemi, Avukat ve Vatandaş Portalları üzerinden nasıl bilgi alabilecekleri hakkında bilgilendirilmesi ve bu sistemlerin kullanımının teşvik edilmesi hususlarında,

Bilgi ve gereğini arz/rica ederim.

Hakim

Bilgi İşlem Dairesi Başkanı

“Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanarak DYS üzerinden gönderilmiştir.”